

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Lidelsens Vej

Citation: Dalgas, Ernesto: "Lidelsens Vej", i Dalgas, Ernesto: *Lidelsens Vej*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 289.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-dalgaslidaval-shoot-idm139862323251120.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Lidelsens Vej

Hver gang Salomon gennemskuer en illusorisk sammenhæng, stort set ved afslutningen af et stadium, har han en særpræget, men ensartet oplevelse af gennembrud til en anden verden. Disse gennembrud lærte han senere at leve med som sin sygdom, sine epileptiske anfald; sådanne anfald kendte Dalgas vist fra sig selv. Det sker første gang, da kæmneren dresserer ham til at gå frivilligt til alters efter konfirmationen. Ikke ulig Buddha i legenden ser han lig ved lig i kirken, og han dratter om i den gamle frøkens blomster (side 49). Anden gang har han denne oplevelse ved pensionatsballet i København, hvor han indser, at han ikke har talent for livsglædens evangelium (side 69). Endelig, da han tager afsked med København og dens muligheder i hans liv, får han klarsyn på knap så dramatisk måde over for etatsråden (side 152). Her mod slutningen, hvor han bryder igennem til det højeste sandhedsniveau i bogens univers, opfyldes han af en erfaring aflys og svæven, nu ikke længere i angstfuld gennemskuen, men i himmelfart som Faust. Man kan sige, at han ejendommeligt nok, hvor han er tættest på at have gennemskuet alle illusioner og at eje sandheden, så han kan handle, er fjernest fra at gøre det. Som i *Dommedags Bog* er Nirvana højeste tilstand, ikke Comtes formentlig travle humanitetsverden med menneskehedens enhedskultur og fællesmarked. Men disse gennembrudsoplevelser er altså for Salomon forvarslere om den endelige oplevelse, og er med til at drive ham videre på hans færd i livet.